

**പതിനൊന്നാം പദ്ധതി
ജനകീയാസൂത്രണം**

**പ്രോജക്ട് ഫോറങ്ങൾ
മാർഗ്ഗരേഖ**

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ്
കേരള ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ലോക്കൽ അഡ്മിനിസ്ട്രേഷൻ, തൃശൂർ
ജൂൺ 2008

	<u>ഉള്ളടക്കം</u>	<u>പേജ് നമ്പർ</u>
1	അവതാരിക	v
2	ആമുഖം	vii
3	പൊതുവിവരങ്ങൾ	1
	പാർട്ട് - I	
4	പ്രോജക്ട് രൂപീകരണഘോരം പൂരിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ	3
	A പ്രോജക്ട് ആമുഖം	4
	B ലക്ഷ്യങ്ങൾ	33
	C ഗുണഭോക്താക്കൾ	58
	D പ്രവർത്തനങ്ങൾ	64
	E പ്രോജക്ട് സമയക്രമം	64
	F സംഘടനാസംവിധാനം	66
	G സാമ്പത്തിക വിശകലനം	67
	H പഠന പരിശീലനങ്ങൾ	198
	I അധിക വിവരങ്ങളും രേഖകളും	200
	J മോണിറ്ററിംഗ്	203
	K പ്രോജക്ട് തയ്യാറാക്കൽ സംവിധാനങ്ങൾ	204
	L സ്റ്റാൻഡിംഗ് കമ്മിറ്റി ശുപാർശ	206
	M ഭരണാനുമതി	208
	പാർട്ട് - II	
5	സ്പിൽ ഓവർ പ്രോജക്ട് ഘോരം പൂരിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ	209
	പാർട്ട് - III	
6	പുർത്തീകരണ പത്രം പൂരിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ	211
	അനുബന്ധം - 1	
7	പ്രോജക്ട് രൂപീകരണ ഘോരം	213
	അനുബന്ധം - 2	
8	സ്പിൽ ഓവർ പ്രോജക്ട് ഘോരം	225
	അനുബന്ധം -3	
9	പ്രോജക്ട് പുർത്തീകരണ പത്രം	229

അവതാരിക

ജനാധിപത്യ അധികാര വികേന്ദ്രീകരണത്തിനായി കേരളം ആവിഷ്കരിച്ച ജനകീയാസൂത്രണ പദ്ധതിയുടെ രണ്ടാംഘട്ടം ആരംഭിച്ചിരിക്കുകയാണ്. പദ്ധതി രൂപീകരണത്തിനും അംഗീകാരത്തിനും അധിക സമയം വേണ്ടി വരുന്നതുമൂലം പദ്ധതി നിർവ്വഹണം കാര്യക്ഷമമാക്കുന്നില്ലെന്നു കണ്ടതിനാൽ കാർഷിക - വിദ്യാഭ്യാസ - ആരോഗ്യ മേഖലകളിലെയും, മഴക്കാലത്തിനു മുൻപ് നടത്തേണ്ട അറ്റകുറ്റപ്പണികൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള മറ്റുയാവശ്യ കാര്യങ്ങൾക്കുമുള്ള പ്രോജക്ടുകൾ പതിനൊന്നാം വാർഷിക പദ്ധതിയുടെ രണ്ടാം വർഷത്തിന്റെ ഒന്നാംഘട്ടമായി അംഗീകരിച്ചു കഴിഞ്ഞു. ഭക്ഷ്യ സുരക്ഷയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിള പരിപാലനം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനും അന്തിയുറങ്ങാനിടമില്ലാത്ത നിരാലംബരുടെ പാർപ്പിട പ്രശ്നം പരിഹരിക്കുന്നതിനും സാമൂഹ്യനീതിയിലൂന്നിയ പ്രാദേശിക സാമ്പത്തിക വികസനവുമാണ് ഈ ഘട്ടത്തിൽ പ്രത്യേക ഊന്നൽ നൽകുന്ന മേഖലകൾ.

പ്രാദേശിക പദ്ധതി രൂപീകരണ നടപടികളിലൂടെ തയ്യാറാക്കിയ പ്രോജക്ടുകളുടെ നിർവ്വഹണത്തിലൂടെയാണ് പദ്ധതിലക്ഷ്യം കൈവരിക്കേണ്ടത്. പ്രാദേശികാസൂത്രണ നടപടിക്രമത്തിൽ പ്രോജക്ടുകളുടെ ഗുണമേന്മ വളരെ പ്രധാനമാണ്. പ്രോജക്ട് രേഖകൾ പ്രാദേശികാസൂത്രണത്തിന്റെ നേരവകാശികളായ ജനങ്ങൾക്കും, ജനപ്രതിനിധികൾക്കും ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കും സുതാര്യതയും ഉത്തരവാദിത്വവും ഉറപ്പാക്കൽ ഒരു പോലെ ആവശ്യമാണ്. കഴിഞ്ഞ വാർഷിക പദ്ധതിയിൽ ഉപയോഗിച്ച പ്രോജക്ട് ഫോർമാറ്റുകളുടെ എണ്ണം ക്രമാതീതമാണെന്ന തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ നിർദ്ദേശം ഉൾക്കൊണ്ട് ഫോറം ലളിതമാക്കി പുനരാവിഷ്കരിച്ചിരിക്കുകയാണ്.

കമ്പ്യൂട്ടർ ആപ്ലിക്കേഷൻ വഴി പ്രോജക്ട് തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള ക്രമീകരണങ്ങളാണ് പൂർത്തിയാക്കി വരുന്നത്.

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ കാര്യക്ഷമമായ പദ്ധതി സ്വീകരിക്കുന്നതിനും ഗുണമേന്മയുള്ള പ്രോജക്ടുകൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനുമായി പ്രോജക്ട് ഫോർമാറ്റുകളും, കൈപുസ്തകവും തയ്യാറാക്കുന്നതിന് നേതൃത്വം നൽകിയ പ്ലാനിംഗ് ബോർഡ് അംഗങ്ങളേയും, സാങ്കേതിക സഹായം നൽകിയ ഇൻഫർമേഷൻ കേരള മിഷൻ, ഇത് അച്ചടിച്ച് പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്ന കേരള ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ലോക്കൽ അഡ്മിനിസ്ട്രേഷൻ എന്നീ സ്ഥാപനങ്ങളേയും ഞാൻ അഭിനന്ദിക്കുന്നു. ഈ കൈപുസ്തകവും ഫോർമാറ്റുകളും പദ്ധതി രൂപീകരണ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഗുണമേന്മയും കാര്യക്ഷമതയും ഉയർത്താൻ സഹായിക്കുമെന്ന് പ്രത്യാശിക്കുന്നു.

പാലൊളി മുഹമ്മദ്കുട്ടി
തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് മന്ത്രി.

തിരുവനന്തപുരം.
12-06-2008

ആമുഖം

ദേശീയതലത്തിൽ പഞ്ചായത്തീരാജ് നഗരപാലിക നിയമങ്ങൾക്കായുള്ള ഭരണഘടന ഭേദഗതികളുടെ പതിനഞ്ചാം വാർഷികം ആഘോഷിക്കുന്ന വേളയിലാണ് നാം ജനകീയാസൂത്രണത്തിന്റെ രണ്ടാംഘട്ടം ആരംഭിച്ചിരിക്കുന്നത്. പ്രാദേശികാസൂത്രണത്തിന് കേരളം അവതരിപ്പിച്ച ജനകീയാസൂത്രണം സമാനതകളില്ലാത്ത മാതൃകയായി ഇന്നും നിലനിൽക്കുന്നു. പതിനൊന്നാം പദ്ധതിയിലെ രണ്ടാം വാർഷിക പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ രണ്ടാം ഘട്ടമാണ് ഇപ്പോൾ നടപ്പാക്കുന്നത്. പ്രാദേശികാസൂത്രണത്തിലൂടെ ജനപങ്കാളിത്ത വികസനത്തിന്റെ ഒരു പ്രവർത്തന രീതിശാസ്ത്രം വികസിപ്പിച്ചെടുക്കുകയും സാമൂഹ്യനീതി പുലർത്തുന്ന പ്രയോഗ സാധ്യതയുള്ള നല്ല മാതൃകകളെ സുസ്ഥാപിതമാക്കാനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കാണ് ഇപ്പോൾ ഊന്നൽ നൽകുന്നത്.

കേന്ദ്രീകൃതാസൂത്രണത്തിൽ പദ്ധതി പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് സ്കീം അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള രീതിയാണ് സ്വീകരിച്ചിരുന്നതെങ്കിൽ, വ്യത്യസ്തമായ സാമൂഹ്യ സാഹചര്യങ്ങളും വികസനാവശ്യങ്ങളുമുള്ള കേരളീയ ഗ്രാമങ്ങളുടെ വികസന പ്രശ്നപരിഹാരത്തിന് ജനകീയാസൂത്രണത്തിൽ പ്രോജക്ട് രീതിയാണ് അനുയോജ്യമെന്ന് നിശ്ചയിച്ചു. സങ്കീർണ്ണമായ പ്രാദേശിക പ്രത്യേകതകളിൽ നിന്നും വികസനപ്രശ്നങ്ങളെ ഇഴതിരിച്ചെടുത്ത് അവലംബിച്ചതാണ് പ്രോജക്ട്. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ രൂപീകരിക്കുന്ന അസംഖ്യം വികസന പ്രോജക്ടുകൾ ക്രോഡീകരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞെങ്കിൽ മാത്രമേ ശാസ്ത്രീയമായ വിവര വിശകലനത്തിനും നിയതമായ അവലോകനത്തിനും കഴിയുകയുള്ളൂ. അതുകൊണ്ടാണ് ജനകീയാസൂത്രണത്തിൽ പ്രോജക്ടുകൾ ഒരു നിശ്ചിത ഘടനയിൽ ഏകീകൃത രീതിയിൽ എഴുതി തയ്യാറാക്കണമെന്ന് ഒൻപതാം പദ്ധതിയിൽ തന്നെ നിശ്ചയിച്ചത്. ഇങ്ങനെ തയ്യാറാക്കിയ വിവരണാത്മക വികസന പ്രോജക്ടുകളാണ് ഒൻപതാം പദ്ധതിയിൽ ഉപയോഗിച്ചിരുന്നത്. എന്നാൽ പിൻക്കാലത്ത് പ്രോജക്ടിലെ വിവരണാത്മക വിശദാംശങ്ങളിൽ നിന്നും ക്രോഡീകരണത്തിനും വിശകലനത്തിനും ആവശ്യമായ അടിസ്ഥാന വിവരങ്ങൾ വേണ്ടത്ര ലഭിക്കാതെയായി. പ്രോജക്ടുകളിലെ അത്യാവശ്യ വിവരങ്ങളുടെ അഭാവം ഒരു പരിമിതിയായി തിരിച്ചറിഞ്ഞ് അത് പരിഹരിക്കുന്നതിനാണ് പ്രോജക്ട് ഫോർമാറ്റുകളുടെ സാധ്യത പരീക്ഷിക്കാൻ തീരുമാനിച്ചത്. എന്നാൽ പത്താം പദ്ധതിയിലെ പ്രോജക്ട് ഫോർമാറ്റുകളുടെ ഉപയോഗം ഈ പരിമിതി പരിഹരിക്കാൻ ഉതകിയില്ല. ഈ സാഹചര്യത്തിലാണ് പതിനൊന്നാം പദ്ധതിയുടെ ആരംഭത്തിൽ പ്രോജക്ട് ഫോർമാറ്റുകൾ സമൂലമായി പരിഷ്കരിക്കാൻ തീരുമാനിച്ചത്. ഇങ്ങനെ ഏർപ്പെടുത്തിയ ഫോർമാറ്റുകളുടെ എണ്ണം ക്രമാതീതമാണെന്ന ആക്ഷേപം ഉയർന്ന സാഹചര്യത്തിൽ നടത്തിയ ചർച്ചകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തയ്യാറാക്കിയ ഫോറങ്ങളും അവ ഉപയോഗിക്കുന്നതിന് സഹായകമായ കുറിപ്പുകളുമാണ് ഈ കൈപ്പുസ്തകത്തിലുള്ളത്.

പ്രോജക്ട് രൂപീകരണത്തിന് വേണ്ടി മുൻകാലങ്ങളിൽ നിന്നും വ്യത്യസ്തമായി ഒരു ഫോറം മാത്രമാണ് നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളത്.

സാമ്പത്തിക വർഷത്തിന്റെ അവസാനത്തിൽ പൂർത്തീകരിക്കാത്ത പ്രോജക്ടുകളുടെ വിവരശേഖരണത്തിനായുള്ളതാണ് സ്പിൽഓവർ ഫോറം.

പ്രോജക്ട് പൂർത്തീകരണ വിവരങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്താനായുള്ളതാണ് പൂർത്തീകരണ ഫോറം.

ദീർഘനാളത്തെ അനുഭവങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തയ്യാറാക്കിയ ഈ ഫോർമാറ്റുകൾ പ്രയോജനപ്രദമായിരിക്കുമെന്ന് പ്രത്യാശിക്കാം.

കമ്പ്യൂട്ടർവൽക്കരണം പൂർത്തിയായി വരുന്ന ഈ സാഹചര്യത്തിൽ നിർദ്ദിഷ്ട ഫോറങ്ങളുടെ ഫലക്ഷമത ഉറപ്പാക്കുന്നതിന് ഒരു മൂന്നുപാധിയുണ്ട്. ഈ ഫോർമാറ്റുകൾ ഉപയോഗിച്ച് ഒരു പ്രോജക്ട് പൂർണ്ണമായി എഴുതി തയ്യാറാക്കുകയല്ല; മറിച്ച്, ആവശ്യമായ എല്ലാ വിവരങ്ങളുമടങ്ങിയ ഒരു പൂർണ്ണ പ്രോജക്ട് കമ്പ്യൂട്ടർ ആപ്ലിക്കേഷൻ വഴി ജനറേറ്റ് ചെയ്യുകയാണ്. പ്രോജക്ട് തയ്യാറാക്കാനാവശ്യമായ വ്യത്യസ്ത വികസന മേഖലകളിലെ ഒട്ടേറെ വിവരങ്ങൾ എടുത്തെഴുതാൻ പാകത്തിൽ ഈ കൈപ്പുസ്തകത്തിലുണ്ട്. എന്നാൽ ദീർഘവീക്ഷണ കാഴ്ചപ്പാടുള്ള ഭാവനാപൂർണ്ണമായ ഒരു പ്രോജക്ട് ആശയം അതിന്റെ ചൈതന്യം നഷ്ടപ്പെടുത്താതെ കമ്പ്യൂട്ടറിലേക്ക് നൽകാൻ കഴിഞ്ഞാൽ മാത്രമേ ഒരു നല്ല പ്രോജക്ട് ജനിക്കുകയുള്ളൂ.

ആയാസരഹിതമായി ഈ പ്രവൃത്തി പൂർത്തീകരിക്കുന്നതിന് കൈപ്പുസ്തകത്തിലുള്ള വിവരങ്ങളെ പ്രോജക്ട് ഫോർമാറ്റിലേക്ക് ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിന് അവയുടെ കോഡ് രേഖപ്പെടുത്തുന്നരീതിയാണ് സ്വീകരിച്ചിരിക്കുന്നത്. എന്നാൽ ഒരു പ്രോജക്ടിന്റെ എല്ലാ വിവരങ്ങളും ഇങ്ങനെ ലഭിക്കണമെന്നില്ല. അവ നിർദ്ദിഷ്ടപ്രോജക്ടിന്റെ ഭാഗമായി കോളങ്ങളിൽ ഉൾച്ചേർക്കേണ്ടതുമാണ്. അങ്ങനെ, തന്നിട്ടുള്ള വിവരങ്ങളിലുപരിയായി കൂടുതൽ വിവരങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തേണ്ടിവരുമ്പോൾ മറ്റുള്ളവ എന്ന ഓപ്ഷൻ ഉപയോഗിച്ച് അധികമായി ചേർക്കുകയുമാവാം. ഇങ്ങനെ ആവശ്യമായ വിവരങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തി നൽകിയാൽ കമ്പ്യൂട്ടർ ആപ്ലിക്കേഷൻ വഴി അതാത് തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനത്തിൽ വച്ചുതന്നെ പ്രോജക്ട് തയ്യാറാക്കാം. ഇങ്ങനെ തയ്യാറാക്കുന്ന പ്രോജക്ടുകൾ ഓൺലൈനായി തന്നെ സാങ്കേതിക ഉപദേശക സമിതികൾക്കും ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതികൾക്കും നൽകുകയുമാകാം.

പ്രോജക്ട് ഫോർമാറ്റ് തയ്യാറാക്കുന്നതിന് സഹായകമായി തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ള കൈപ്പുസ്തകം വികേന്ദ്രീകൃതാസൂത്രണത്തിന്റെ നാളിതു വരെയുള്ള നിയമപരമായ എല്ലാ ഘടകങ്ങളെയും സംവിധാനങ്ങളെയും പട്ടികപ്പെടുത്തിയുള്ള ഒരു സ്വയം പഠന സഹായികുടിയാണ്. ഈ കൈപ്പുസ്തകത്തിന്റെ സഹായത്തോടുകൂടി മാത്രം ഫോർമാറ്റുകൾ തയ്യാറാക്കാൻ ശ്രദ്ധിക്കണം. ഇത് ഉപയോഗിക്കുമ്പോഴുണ്ടാകുന്ന നിസ്സാരമായ നോട്ടപ്പിശകുകൾ പ്രോജക്ടിന്റെ അടിസ്ഥാന സ്വഭാവത്തെ തന്നെ മാറ്റുന്നതാകും ആകയാൽ കൈപ്പുസ്തകവും ഫോർമാറ്റും കൈകാര്യം ചെയ്യുമ്പോൾ ഒരു തെറ്റുപോലും കടന്നുകൂടാതിരിക്കാൻ പ്രത്യേക ശ്രദ്ധവേണ്ടതാണ്.

ജനാധിപത്യപരമായ അധികാര വികേന്ദ്രീകരണത്തിനായുള്ള ഭരണഘടന ഭേദഗതിയുടെ പതിനഞ്ചാം വാർഷികത്തിൽ പ്രാദേശികാസൂത്രണത്തിലെ പദ്ധതി രൂപീകരണം കമ്പ്യൂട്ടർ വൽക്കരിക്കുക എന്ന മറ്റൊരു ലക്ഷ്യം കൂടി കൈവരിക്കുകയാണ്.

സി.പി.നാരായണൻ
മെമ്പർ
ആസൂത്രണബോർഡ്

തിരുവനന്തപുരം
12-06-2008